

Ólafsfjarðarmúli við Eyjafjörð

Leiðarvísir fyrir ísklifur

Jökull Bergmann og Sigurður Tómas Þórisson

Almennt

Milli Dalvíkur og Ólafsfjarðar liggur hinn frægi Ólafsfjarðarmúli. Alræmdur forðum fyrir hinn ófrýnilega og varasama veg fyrir Múlann en eftir að jarðgöngin gegnum voru opnuð árið 1991 hefur orðspor hans heldur batnað. Afar víðsýnt er til flestra átta og m.a. er vinsælt meðal norðanmanna að gjóa á miðnætursólina af gamla veginum á sólstöðum en einnig er fríð sýn til austurs á Látraströndina.

Fyrstu heimildir um ísklifur í Múlanum eru frá byrjun árs 1983 þegar Gunnlaugur Sigurðsson og Vilhelm Hallgrímsson klifu fossinn Míganda og Lambaskersfoss. Mígandi hefur líklega verið með mestu afrekum síns tíma í ísklifurbransanum og því óhætt að segja að þeir félagar hafi verið miklir brautryðjendur. Fóru þeir einnig tvær klettaklifurleiðir á svæðinu að sumri og eru nokkrir glæsilegir veggir í Múlanum sem prýða mætti með klettaklifurleiðum til að bæta flórana af slíku í Eyjafirðinum.

Í þessum leiðarvísi eru tíundaðar 12 ísleiðir en efni er eflaust í ca. 20-30 leiðir í viðbót af öllum erfiðleikastigum.

Svæðið eru margskipt og gerir sjógangur og brattar skriður aðkomu að stórum hluta svæðisins erfiða eða ómögulega. Hefur því enn sem komið er aðeins verið brölt á tveimur megin svæðum, þar sem aðkoma er samílega greið. Eina leiðin sem sést vel frá veginum þegar ekið er frá Dalvík er Mígandi sem fellur vatnsmikill fram af 70m háu klettanefi sem aðskilur Flæðarmálið og Vogana en það eru þau svæði sem mest hefur verið þrilað í.

Er leitun að hrikalegra og tilkomumeira ísklifursvæði. Langar leiðir af öllum kalíber með urrandi brimið í baksýnispeglinum geta ekki annað en heillað alla sem hingað koma.

Tilvalið er að slá saman ferð í Múlann og Kaldakinn og/eða skíðaferð í Eyjafjörðinn enda glæsileg skíðasvæði á Tröllaskaganum og yfirleitt nóg af snjó allan veturinn, svo ekki sé nú minnst á alla möguleikana til fjallaskíðaiðkunar og alpaklifurs. Opnun Héðinsfjarðarganga hefur verið bylting fyrir ísklifrara og fjallaskíðafólk, því nú er aðeins um 20 mín akstur milli Dalvíkur og Siglufjarðar svo dæmi sé tekið.

Aðkoma

Frá Dalvík er nokkura kílómetra akstur (í átt til Ólafsfjarðar) að svæðunum og um 10 mín gangur, brölt eða sig að leiðunum þaðan. Frá Akureyri er 44km akstur til Dalvíkur og bein leið frá Reykjavík til Dalvíkur er 405km.

Til að komast að svæði A (Flæðarmálið) er ýmist hægt að leggja úti í vegkanti þar sem vegriðið inn að göngunum byrjar eða leggja á flötu malarplani rétt neðan við vegriðið (ófært ef snjóþungt er). Frá veginum/planinu er gengið beina leið niður í fjöru sunnan megin við planið eftir litlu lækjargili. Eftir fjörunni er svo gengið til norðurs nokkur hundruð metra þar til komið er að fyrstu leiðunum. Aðkoma að nyrstu leiðunum þarna er erfið á flóði því skjótast þarf út á klettafjöru út fyrir nokkur lítil klettanef og er því vissara að fara á fjöru (og vera viss um að komast upp á brún eða bíða eftir næstu fjöru til að komast til baka...)

Til að komast að svæðum B-D (Vogarnir) er bílnum lagt þar sem gamli Múlavegurinn klýfur sig upp í hlíðina frá gangaveginum (nokkur hundruð metrum lengra en svæði A). Þaðan er gengið beint niður brekkuna í átt til sjávar og eru nokkrir möguleikar á niðurleið þar.

a) brölt niður greinilegt gil beint neðan við Múlavegin um 15m sunnan við Míganda (B1). 1.-2. gráðu ís/snjó-brölt niður nokkra klakabunka koma manni niður á stóra syllu ofan við brimið. Sunnan við gilið eru möguleikar á nýjum leiðum af ýmsum gerðum en norðan við er sjálfur Mígandi. Ef gengið er norður fyrir Míganda blasa við Vogarnir og er gott aðgengi alla leið í þriðja vog (Svartskegg).

b) síga niður í *Sjóráningjavog* á sigakkeri ofan við Rip Tide (C1). Akkerið er tveggja bolta og staðsett á stórum steini ofan brúnar, um 85m norðan Míganda. NB Þarf 80m línu! Lítil varða er ofan við akkerið.

c) síga niður í *Sjóráningjavog* á sigakkeri ofan við Surfs Up (C3), 125m norðan við Míganda. NB Þarf 80m línu! Lítil varða er ofan við akkerið. Þetta er án efa besta sigleiðin í Vogana!

d) síga niður í *Sjóráningjavog* á sigakkeri ofan við Gale Force (C4), 160m norðan við Míganda. NB Þarf 70m línu! Akkerið er tveggja bolta á klettaslabbi nyrst og yst í áberandi litlu gili sem steypist fram af hömrnum. Lítil varða er ofan við akkerið. **Þetta er án efa besta sigleiðin í Vogana!**

e) síga niður fossinn Míganda en hann er eini fossinn sem býður upp á möguleika á V-þræðingu uppi á brún.

Hafa ber í huga að á háflóði og í miklu brimi er hætta á óvæntu baði og að ekki þarf að spyrja að leikslokum ef manni skrikar fótur og endar í sjónum á þessu svæði!

Gisting

Annar höfunda og fjölskylda reka ferðapjónustu á bænum Klængshóli í Skíðadal og getur hann hýst 12 manns. Fyrirtækið heldur úti heimasíðu á slóðinni www.bergmenn.com. Um 30 mín akstur er frá

Klængshóli út í Múlann auk þess sem fjölda ísklifurleiða er að finna í fjallinu Stólum í Skíðadal og Búrfellshyrna í Svarfaðardal með sitt alpatvist er í skotfjarlægð sem og hin margrómaða leið Kerlingareldur (enn ófarin um vetur...)

Gistingu er einnig að fá á nokkrum gististöðum á Dalvík. Upplýsingar er hægt að nálgast á www.dalvik.is

Einnig er hægt að gista á fjölda gististaða á Akureyri. Upplýsingar er hægt að nálgast á www.akureyri.is

Um ísklifrið

Á svæðinu eru nú 12 skráðar ísleiðir en enn eru margar línur ófarnar á svæðinu af flestum erfiðleikastigum. Hugsanlega eru einhverjar leiðir sem farnar voru fyrir margt löngu eignaðar öðrum í seinni tíð en það er lítið við því að gera enda lítið til af heimildum um klifur á svæðinu.

Lengd leiða á svæðinu er frá 10-20m nýgræðingsleiðum allt upp í ófarnar massívar 100m+ mixleiðir og að sjálfsögðu öll flóran þar á milli. Erfiðleikar skráðra leiða enn sem komið er er allt frá WI3 upp í WI6+ R. Léttari leiðirnar eru flestar í Flæðarmálinu og í Svartskeggi (svæði A og D) og þær erfiðari í Sjórnæringjavogi og Plankanum (svæði C og B). Súluritið að neðan gefur góða hugmynd um erfiðleikastig leiða á svæðinu.

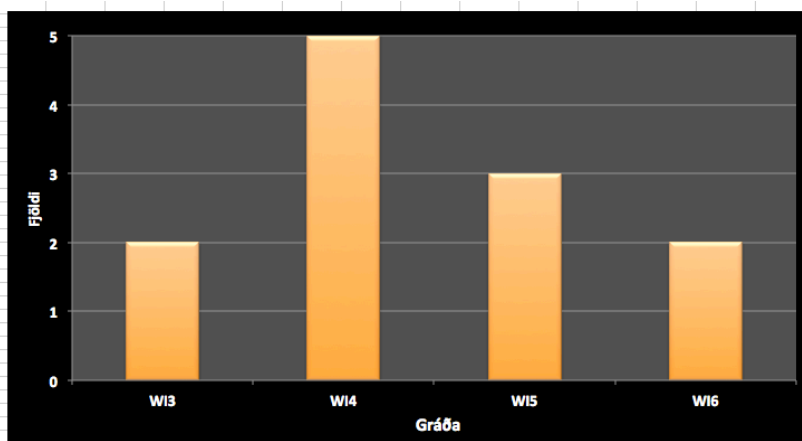
Mælt er sérstaklega með leiðunum Míganda (WI4+ klassik), Gale Force (WI5) og Surfs Up (WI5+).

Svæðið Ytri-Vík um 4km sunnan við Flæðarmálið býður upp á nokkurn fjölda ófarinna 20-30m leiða beint ofan við fjöruna. Aðkoman er sunnan við víkina og er hún sæmilega greiðfær en betra að fara inn á fjöru. Best er að sjá svæðið á leiðinni til baka til Dalvíkur til að átta sig á hvar best er að stoppa.

Tímabil

Eins og flestir vita er engu að treysta með veðrið og ísmyndun hér né annars staðar. Því er litlu hægt að lofa um aðstæður í Múlanum á ákveðnum árstímum. Nálægðin við sjóinn og lítil hæð yfir haffletinum gera svæðið viðkvæmt fyrir hitabylgjum og getur allt horfið á svæðinu í nokkurra daga hláku.

Þó er gott til þess að vita að það er nokkuð stöðugt temmlegt vatnsrennsli fram af klettabeltinu þannig að ef frost hefur verið á Norðurlandi í einhverjar vikur þá er ekki ólíklegt að Múlinn sé í góðum gír. Ekki sakar að hringja eða pósta á Jökul til að spyrjast fyrir um aðstæður.

Dreifing erfiðleikagráða ísklifurleiða í Ólafsfjarðarmúla
Gradur_graf_1.png (þarf að kroppa af rammann í kring)

A) Flæðarmálið

Svæðið frá Sægreifanum (A1) syðst og að Míganda (B1) nyrst hefur verið nefnt Flæðarmálið sökum þess að þar er jú klifið beint úr fjörunni og eru leiðir A1-A4 aðgengilegustu leiðir Múlans. Gott er að byrja sína fyrstu Múlaheimsókn á því að klifra hér, því þessar leiðir gefa góða mynd af því sem í Múlanum má finna, eru aðgengilegar og tiltölulega hættulausar mtt. sjávarfalla. Á milli leiðanna 2009/2010 og Míganda er að finna nokkurn fjölda óklifinna leiða af ýmsum gráðum, en erfið aðkoma er að þeim flestum.

A1) Sægreifinn, ** WI5, 40m

Des '09: Sigurður T, Jökull B, Freyr I, Gregory F

Beint upp slétta vegginn v. megin við Lambaskersfoss (A2) upp á stóra snjósyllu - nokkur afbrigði möguleg. Um 10m haft er enn ófarið ofan við slabbsylluna og býður upp á nokkrar útfærslur af ýmsum erfiðleikastigum. Þannig endar leiðin uppi á brún.

A2) Lambaskersfoss, ** WI4, 50m

1983: Gunnlaugur Sigurðsson, Vilhelm Hallgrímsson

Töluvert vatnsrennsli og oft blautur en með miklum ís. Er ein aðgengilegasta leið svæðisins og býður upp á margar mögulegar útfærslur, allt frá WI3 upp í WI5 eftir því hvar kvikindið er klifið.

A3) Hart í bak, * WI4, 60m

26. des '08: Sigurður Tómas, Jökull Bergmann

Upp breiðan slabbandi foss um 20m þar til hann þrengist í skoru og verður brattari nokkra metra. Þaðan tekur við léttara klifur um 15m (fint að gera stans undir íshafti þar) og eru þaðan svo 20-30m af ekki svo erfiðu en þó vandasömu ís- og drulluklifri upp á brún.

A4) Landkrabbinn, * WI4, 70m

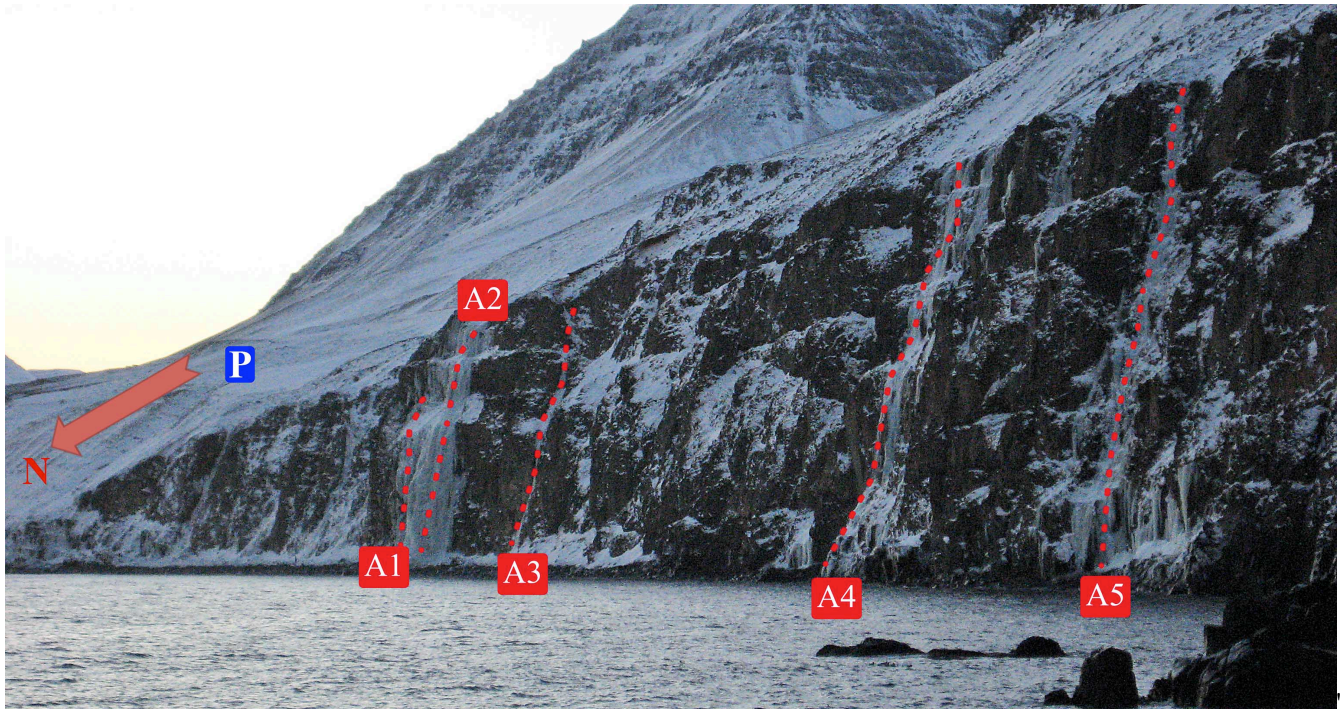
28. des '09: Sigurður Tómas, Eiríkur Ragnars, Jökull B.

Vandasöm aðkoma eftir fjörunni og ekki gott að komast að leiðinni á flóði. Leiðin fer upp miðkertið í breiðu þili sem skipta mætti í 3 aðskildar leiðir ef svo bæri undir.

A5) 2009/2010, ** WI3, 80m

31. des '09: Gregory Facon, Chris Geisler, Jökull Bergmann

Síga þarf í þessa leið af brún! Afar klassískur og skemmtilegur WI3 foss með smá ævintýra ívafi sökum aðkomunnar

Flæðarmálið. Leiðir A1-A5 ásamt bílastæði og niðurleið

Sydra_1.jpg

B) Plankinn - fyrsti vogur

Þegar gengið er norður fyrir klettanefið hjá Míganda blasir við heljarinnar leikvöllur sem hér er nefndur Plankinn ?? . Þar má með góðu móti klífa um tíu veglegar leiðir sem eru 50-60m háar en eiga það sameiginlegt að allur ís er þrotinn þegar um 15m eru eftir upp á brún. Hér er því mikið verk óunnið fyrir þá sem blanda vilja smá steinefnum við ísinn sinn og ekki skemmir að bergið er traust. Hafa ber í huga, ef boltað er á þessu svæði (sem og í Múlanum öllum) að nota ryðfrían útbúnað sökum nálægðarinnar við Ægi.

B1) Mígandi, ***

WI4+ 70m

1983: Gunnlaugur Sigurðsson, Vilhelm Hallgrímsson

Tilkomumikill og fallegur foss bæði að sumri sem vetri og án nokkurs vafa eitt mesta ísklifurafrek þess tíma þegar hann var frumfarinn veturinn 1983 af ungum og vöskum Dalvíkingum með nánast enga klifurreynslu að baki. Ef Mígandi er frosinn má ætla að flestar leiðir í Múlanum séu í aðstæðum, því hann er þeirra vatnsmestur. Gott er að skipta honum í tvær spannrir og gæta ber að því að síðustu 15m eru jafnan upp brattann og þunnnan íshólk með miklu rennsli innaní.

Mígandi (B1) liggur mili Flæðarmálsins (svæði A) og Voganna (svæði B-D). Takið eftir manninum á myndinni...

Migandi_2.jpg

Plankinn norðan Míganda. Hér er fjöldi ófarinna lína sem bíða frumferðar.

Fyrstivogur_1.jpg (2 myndum skeytt saman)

C) Sjóræningjavogur - annar vogur

Pegar gengið er norður fyrir Plankann ?? blasir við Sjóræningjavogur eða annar vogur. Þar er að finna tilkomumestu og erfiðustu leiðirnar í þessum leiðarvísi og möguleikar á uppsetningu fleiri leiða eru miklir þótt megin íslínurnar hafi verið farnar. Gale Force WI5 er án efa svipmesta og fallegasta leið Múlans - alltént af hreinu ísleiðunum. Boltuð akkeri eru ofan Rip Tide (C1), Dead Calm (C2) og Gale Force (C4), og er sig af akkeri ofan C4 fljótlegasta og öruggasta aðkoman að svæðinu. Undir leiðum C2 – C4 er 20m WI2-3 slabb, sem er hentugt að einfara eða taka sem stutta aðkomuspönn og hafa stans beint undir sjálfum leiðunum til að gera línuvinnuna þægilegri og öruggari.

C1) Rip Tide, ***

WI6+ R, 75m

Jan '10: Chris Geisler, Jökull Bergmann

Balletdans á þunnum ís milli yfirhangandi kerta. Lykilkafla er lítið klettaþak fyrir miðri leið. 2 boltar í leið og 2 bolta akkeri á brún.

Búnaður: vinasett upp að stærð 3 og hálf t hnetusett auk ísskrúfa.

Varúð! Leiðin er mjög tortryggð á lykilkaflanum og því verulega varasöm og fær því "R" gráðun...

C2) Dead Calm, **

WI6, 75m

Jan '10: Chris Geisler, Jökull Bergmann

Þunnur brattur ís að þaki, yfirhangandi hreyfing út fyrir þak.

Búnaður: 2 boltar upp að slútti + nokkra litla vini ef ís er í þynnra lagi.

C3) Surfs Up, **

WI5+, 75m

Jan '10: Chris Geisler, Jökull Bergmann

Þunnur brattur ís í þröngri skoru 10m. Tvö stutt brött höft eftir það og svo 30m WI3 upp á brún. Vinir og hnetur gætu komið að góðum notum ef ís er þunnur.

C4) Gale Force, ***

WI5, 75m

Jan '10: Chris Geisler, Jökull Bergmann

Klassísk brött 5. gráða með óviðjafnanlegu útsýni og staðsetningu. Algjört möst!

Sjóræningjavogur. Leiðirnar Rip Tide, Dead Calm, Surfs Up og Gale Force. Allt frábærar leiðir.
Annarvogur_3.jpg

D) Svartskeggur - þriðji vogur

Ef gengið er norður fyrir leiðina Gale Force (C4) í Sjóræningjavogi blasir við Svartskeggur ?? (þriðji vogur), en þar er að finna mikið úrval leiða allt frá WI3 – WI5 og er svæðið án efa það auðveldasta af vogunum þremur og tilvalið fyrir þá sem vilja skoða Vogana án þess að glíma við erfiðari gráðurnar. Norðan Svartskeggs blasa við nokkrar leiðir til vibótar sem síga þarf í og sömu sögu er að segja um fjölda leiða enn norðar í Múlanum sem allar eiga það sameiginlegt að vera óaðgengilegar, háar, erfiðar og óklifnar þegar þessi orð eru rituð.

D1) IceSave was not safe, *

WI4+, 75m

Feb '10: Magnús Smári Smáráson, Jökull Bergmann

Brött og samfelld, hægra megin við megin línu og kerti í skorunni.

D2) Smooth sailing, *

WI3+, 80m

Jan '10: Chris Geisler, Jökull Bergmann

Fyrst farin í myrkri við mikla eftirtekt og áhuga sæfarenda á Eyjafirði sem ekki könnuðust við þessi nýju ljósmerki í Múlanum.

Svartskeggur. Leiðirnar IceSave was not safe og Smooth sailing

Thridjivogur_1.jpg